

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 13 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in ostanila (inzerate) vsprejema upravnništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenšči nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 98.

V Ljubljani, v soboto 1. maja 1897.

Letnik XXV.

Vabilo na naročbo.

S 1. majem pričinja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. | Četrt leta 3 gld.

Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto 15 gld. | Četrt leta 4 gl. — kr.

Pol leta 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravnništvo „Slovenca“.

Državni zbor.

Dunaj, 30. aprila.

Takoj pričetkom današnje seje pričela je opozicija razgrajati in divjati.

Posl. Schönerer se gromeč z višave pritožuje, zakaj ne pridejo nujni predlogi proti jezikovni naredbi na vrsto.

Nemški Dobernik se grozno jezi ter preti predsedniku, zakaj se ni po njegovem predlogu glede vladne predloge o začasni davčni oprostitvi poslopil v Celovcu glasovalo po imenih.

Predsednik dr. Kathrein ga očetovski pouči, naj se v prihodnje oglasi o pravem času, kajti zbornica je bila že glasovala, ko se je dobri Dobernik spomnil na obstrukcijo.

Predrzní W r a b e t z s poslovníkom v roki maha po zraku, zakaj je v zadnji seji dr. Gessmann dobil

besedo, dasi ga ni bilo v zbornici in so ga morali klicati s hodnika.

Predsednik ga potolaži, da hoče v prihodnje tudi njemu ustreči v enakem slučaju. Da so vsi antisemitje takoj na nogah, kedar Wrabetz začivka, je naravno, in tako so tudi pri tej priliki preupili Wrabetza in njegove maloštevilne tovariše.

Železničarji.

Po teh živahnih prizorih, ki vedno kratkočasijo galerijo, pride na vrsto nujni predlog soc. demokratov dr. Verkaufa in tovarišev, ki zahtevajo, naj se takoj izvoli poseben odsek, da preišče in presodi vzroke in povode, iz katerih je vlada razpustila zvezo železniških služabnikov. Dr. Verkauf je odvetnik, soc. demokrat in žid, ter tudi govori kot žid in soc. demokrat. Mož je klatil celo uro, povedal tudi nekaj resnice, toda videlo se mu je, da mu ne gre od srca in da sam o vsem ni prepričan, kar je navedel.

Odgovarjal mu je najprvo ministerski predsednik grof B a d e n i :

Strokovna organizacija železničarska se je pričela v Curihu l. 1893 in je stopila takoj v zvezo s socialistično internacijo. Javno zastopani konečni cilj je bil takoj izprva uničenje spoštovanja vsake oblasti; po ti poti postane cela železnična uprava nepotrebna. Železničarji so se tudi izjavili, da hočejo prirediti splošno stavko, ko si dovolj ukrepé svojo organizacijo. To bi bilo državi zelo nevarno.

Železničarska organizacija onemogočuje vsako subordinacijo; njihovo časopisje grdi in blati brez izjeme vse, kar ne pride od socialno-demokratske zveze. Samo, kar sami storé, je dobro.

Železničarska organizacija je postala državi nevarna. Zato jo je bilo treba razdreti. Vlada si ne

da vzeti, da ne bi izvrševala svoje eksekutivne oblasti.

Zastopnik pete kurije na Solnograškem, po svojem poklicu višji sprevednik, posl. T u s e l, kratko, a jedernato zavrne žida Verkaufa, češ, da govori o stvaréh, katerih ne razume. Istina je, da so med železniškimi delavci in služabniki mnogi nedostatki, toda razmer ne bodo zboljšali soc. demokratje, ker jim sploh ni do tega, nego le za vedno večjo število privržencev. Govornik izjavi, da bodo on in tovariši kat. - ljudske stranke glasovali proti nujnosti predloga.

Za njim govori dunajski kršč. - socialist A x m a n n, ki med živahnim odobravanjem pobija trditve soc. demokratov. Burno ploskanje odmeva po zbornici, ko dokazuje, koliko krvavega denarja so zložili ravno člani razpuščene železničarske zveze, ter vpraša, kako je načelstvo porabilo mnoge tisočake! Govornik našteva dejstva, ki dokazujejo, da imajo vsa soc. demokratska društva v prvi vrsti namen, vzdržavati in podpirati brezposelne voditelje, ne pa pomoči vrednim delavcem v bolezni in nesreči.

Nadaljni govornik je bil posl. dr. K r e k. Govornik prične svoj govor v slovenskem jeziku, da označi v prvi vrsti slovensko stališče vzlasti kot zastopnik delavskih stanov, ki nimajo priložnosti, da bi se učili več jezikov, in se torej, če ne znajo nemški, ne morejo udeleževati posvetov v ti zbornici, v drugi pa stališče nasproti mejnarodnim socialnim demokratom, ki so dali povod današnji debati.

Nadaljujoč nemški, povdarja, da je že zanimivo, da si stojita nasproti judovski advokat Verkauf in katoliški duhovnik. Če bi se šlo za to, da se glasuje za nujnost v pomoč stiskanim železniškim delavcem, bi bil odločno zanj. Toda, ravno iz ozira

LISTEK.

Prvi majnik.

Sodobniki socialistične barve praznujejo danes svoj praznik.

V veselju plava rudečo internacijo vodeči Izrael, ko gleda danes proti zabaviščem korakajoče „delavske batalijone“. Leško je tem gospodom smijati se, saj si oni ob delavskih novicah danes s šampanjcem mazilijo lahko strupene jezike, od njih za nos vodeni „delavski batalijoni“ pa morajo biti zadovoljni z mnogo skromnejo pijačo. Prava podoba enakosti!

Jeklenega zakona o mezdah socialističnih voditeljev in agitatorjev, da namreč raste plača teh mož s številom prispevajajočih sodrugov, tega zakona vednost pač ne bode tako lahko podrla, kakor je podrla tisti „jekleni zakon o mezdah“, s katerim lovijo socialisti delavce.

Na raznih strankarskih shodih so priznavali sodrugi-voditelji sami, kako dobro jih plačuje stranka iz blagajnic, v katere devljejo svoje trdo zaslužene groše delavci.

L'etat c'est moi, dejal je Ludovik XIV., ti voditelji pa lahko rečejo: Stranka, to smo mi. Saj v nobeni stranki ne vlada klika s takim terorizmom, kot baš v socialno-demokratski.

Nezadovoljne sodruge, kateri so voditeljem očitali visoke plače, ki si jih dovoljujejo in izplačujejo iz delavskih grošev sami, izbačili so ti gospodje iz stranke in, dasi se bojuje socializem že po svojem bistvu proti sedanjemu sestavu države, ovažali so jih po svojih listih državni oblasti kot nevarne prekuče in anarhiste. Prava podoba bratstva in prostosti!

Vsak izmed teh gospodov lahko reče s pesnikom:

Socialni problem jaz razumem — kaj ne?

Kdo bi mogel ga drug razvozlati?

Tej nalogi seveda ne more biti pod solncem drug kos, nego židovski voditelj.

Težki koraki „delavskih batalijonov“ razlegajo se danes tudi po Avstriji in odmevajo kaj prijetno v ušesih Adlerjev in Verkaufov, Ingverov in Ellbognov.

Predniki teh mož so šli suhi skozi rudeče morje, ti njihovi nasledniki pa hočejo svet preplaviti z morjem rudeče internacionale. Podrle se bodejo potem cerkve in padle bodejo države, ostale pa bodejo seveda borze, kjer bodo otroci Izraela še naprej častili svojega malika, zlato tele.

Letos pa je v koledarju jako dober dovtip, prvi majnik je namreč na saboto, tako, da ga praznujejo v lepi slogi sociji in — njihovi voditelji, ti seveda že po svoji veri, v kateri so — rojeni.

Zakaj in kako sem zagovarjal strup staremu Šimonci.

(Slika. Sp. K.)

Takoj vas hočem seznaniti z njim. Šimonca je priprost drvar ... nske vasi in dela od jutra do večera kot črna živina. Ni velik človek, debel tudi ne. A kaj bi vam pravil, kakšen je ali kakšen ni, vi si ga pogledajte sami, kadar dela. Stoji vam, stoji človek božji na brunu, čemernege obraza, mokrega nosu. Po razornem licu mu teče pot. Srajca se mu oprijemlje telesa. Bu, kako je vmazana! Hm, no, snažen pa ni ta človek! Pa kako smrdi, smrdi od njega. Na pet, šest, sedem korakov. Le umaknimo se, gospoda moja, za deset korakov, če hočete, da si ga ogledamo, kajti strašno se bojim, da bi kaka vaša gospodična, Jenny ali Fanny ali Mari .. v omedlevico ne padla. Posebno za Jenny se bojim, ona je izborna slikarica, a prav lahko se zgodi, da se navleče tu kacega realizma; znala bi vam še ta čudni duh vdihniti platnu ... Bu, ampak smrdi pa, smrdi ... Heikel ... Ali to — se bi še pretrpelo. Kaj pa žveči v ustih? ... Pljune ... Nesnaga, nekaj črnega je pljunil. Gospica Fanny, ali vam je slabo? ... Pojdim, pojdim. Diese Bauern! ..

Gospoda so odšli, mi si ga pa le oglejmo še bolj. Glejte, zdaj je ravno kar plankajo zavzdignil. Zahuknil je, in velika ploščnata sekira je obtičala v trdem lesu. Še jedenkrat, in odrezala vam je dolgo

5. 301

na železniške delavce, na občinstvo in državo in vzlasti tudi na vero je bilo nujno, da se je razrušila socialno-demokratska zveza.

Ta je največ škodovala delavcem samim izrabljajoč jih gmotno in duševno. Se-le zdaj bo mogoče ustanoviti res koristno organizacijo.

Govornik povdarja, kako potrebna so delavska strokovna društva, ki bodo omogočila rešitev delavskega vprašanja. Opozarja, da je prva potreba, da se delavci na železnicah stalno nastavijo in se pre-skrbijo za starost in da se poskrbi tudi za njihove vdove in sirote.

Izjavlja pa, da nima mnogo zaupanja v vlado, in navaja več vzgledov, iz katerih se vidi, da se vlada boji soc. demokratov.

Govorniku so že med govorom živahno pritjevali ter mu po govoru mnogi častitali. Govor Vam pošljem po stenogr. zapisniku.

Soc. demokrat Schrammel v dolgem, suhoparnem govoru odgovarja predgovornikom, porablja joč znane agitatorske fraze soc. demokratov, češ, da živé in goré za blagor človeštva, osobito delavskih stanov, ki delajo in se poté za kapital ste. To je deloma res, toda dobronamerni Schrammel je pozabil dostaviti, da so ravno zidje v prvi vrsti oni trotje v panju, katerim delavne čebele zbirajo strd.

Jako dobro ga je zavrnil dr. Scheicher, češ, da socialni demokratje s takim surovim postopanjem več škodijo svojim volilcem, nego koristijo.

Grof Stürggh v imenu nemških liberalcev izjavi, da sicer glasujejo za nujnost, nikakor pa ne za poseben odsek, temveč naj se to vprašanje izroči upravnemu odseku.

Soc. demokrat Berner nasvetuje glasovanje po imenih.

Ta predlog podpirajo nemški naprednjaki in več nacionalcev tako, da je bil predlog vsprejet in se je pričela otročarija s čitanjem imen.

Predlog je bil odklonjen.

Koncem seje so Schönererjanci z nemškimi liberalci stavili predlog, naj se vlada pokliče na za-tožno klop vsled jezikovne naredbe.

Predlog je vzbudil smeh v vsej zbornici.

Volitve v odseke.

V adresni odsek 48 članov so bili izvoljeni iz zveze poslanci: dr. Bulat, Barwinski, dr. Ferjančič in dr. Šusteršič. — Reklo se je, da zveza dobi pet zastopnikov v tem odseku, dejali pa so, da zveza v kakem drugem odseku dobi kakega zastopnika več.

V gospodarski odsek 48 članov so bili od zveze izvoljeni poslanci: Grobelski, vitez Berks, Povše in vitez Vuković.

Prihodnja seja v torek.

Politični pregled.

V Ljubljani, 1. maja.

Cesar Fran Jostp se je poslovil včeraj zvečer ob deseti uri od ruskega carja in članov carske hiše ter nastopil pot proti Dunaju. Kakor je bil prisrčen vsprejem, tak je bil tudi sloves na Nikolajevem kolodvoru. Obiska cesarjevega v Petrogradu se ne veseli samo car in njegova rodbina, odlikovani dostojanstveniki in sploh petrograjsko prebivalstvo, posebno še obdarovani reveži, marveč tudi zunanji svet, ker je ta obisk dokaz prijateljstva mej dvema mogočnima vladarjema. Se posebej pa imajo povod radovati se vlade v Belemgradu, Sredu, Bukareštu in Cetinju. Te vlade so prejele namreč po ondodnih avstro-ogerskih, oziroma ruskih zastopnikih pismeno priznanje obeh vladarjev radi njih korektnega postopanja v sedanjem položaju. To navdaja vladarja, glasi se v teh pismih, še s posebnim veseljem, ker sta se za trdno odločila ohraniti splošen mir, načelo reda in status quo. Ta priznalna pisma pa ob enem dokazujejo, kako važna politična vprašanja so se reševala v Petrogradu. Popolno jednake note na imenovane štiri vlade so prvi znak v napitnicah povdarjane popolne solidarnosti. Srbska, bolgarska, rumunska in črnogorska vlada pa so poleg priznanja pro praeterito prejele tudi resen opomin pro futuro, da naj se zadrže popolno mirno, ako hočejo i nadalje uživati naklonjenost Avstro-Ogerske in Rusije. S tem sta si sinoči se poslavljajoča vladarja najbolj zagotovila, da se dalje časa spolnuje njihova in vseh narodov želja: splošen mir in Status quo.

Kvotna deputacija je odpotovala danes opoldne v Budimpešto in jutri ob 12. uri se snideta obe deputaciji k prvemu skupnemu posveto-vanju. Kakor je bilo pričakovati, je mažarske zavez-nike v obilni meri razburil najnovejši sklep avstrijske kvotne deputacije, s katerim se je določilo, da vstraja avstrijska deputacija pri razmerju 57 : 43. Ogerska kvotna deputacija se posvetoje že danes o prvih vprašanjih, ki se obravnavajo jutri skupno z našimi delegati.

Razdelitev odsekovih mandatov dela raznim strankam državnega zbora veliko preglavico. Opetovano so se že sošli načelniki klubov v posvet gledé določitve ključa za razdelitev mandatov mej posamne stranke. V četrtek zvečer se je po daljšem pogajanju odobrilo razmerje $\frac{2}{5} : \frac{3}{5}$. Sklenilo se je nadalje, da se za sedaj ne volijo odseki, ki štejejo le 18 članov; ako bi se pokazala potreba, da se voli tak odsek, bo potreba posebnega sklepa. Vsak odsek naj šteje sedaj 24, 36 ali 48 članov. Pri prvih ima večina pravica do 14, manjšina do 10 mandatov, pri drugih večina do 22, manjšina do 14, in ko-nečno pri odsekih z 48 člani večina do 28 in manjšina do 20 mandatov. Desnica je potem svoje man-date razdelila mej stranke po nastopnem redu: V

odseku 24 članov dobé Mladočehi in Poljaki po 4, krščansko-slovanska zveza in Dipaulijev klub po 2, češko veleposestvo, centrum in Rumuni skupno dva mandata; pri odsekih s 36, oziroma 48 člani pa pripada Mladočehom in Poljakom po 6, oziroma 8 mandatov, slovanska zveza in Dipaulijev klub po 3, oziroma 4, češki konservativni veleposestniki 2 (2), Rumuni 1 (1) in centrum 1 (1) mandat. Levica si razdeli določene mandate po lastnem ključu in le ko bi se načelniki stranci ne mogli zediniti, bi po-segla vmes večina. — Kakor je razvidno iz poročila o državnem zboru, se je volil včeraj samo adresni in gospodarski odsek, volitev ostalih odsekov se pa najbrže radi tega ni izvršila, ker se še ni doseglo sporazumljenje mej manjšino. Nekateri listi zatrju-jejo, da se snidejo klubovi načelniki v to svrhu dan-es zvečer ali pa tekom jutrišnjega dne.

Melnejevo ministerstvo in katoličani.

Iz francoske republike dojde pač redkokedaj kaka vesela vest za katolike, pač pa objavljajo listi skoro neprestano poročila, iz katerih je razvidno, da se dogajajo francoskim katolikom neprestano velike kri-vice. Posebno trn v peti so francoski vladi razne kongregacije in samostani. Minule dni je vlada dala zapreti tri samostanske cerkve oziroma kapele in pregnala iz njih duhovnike, ker niso odraču-nili odmerjenega visokega samostanskega davka. — Dvema duhovnikoma so ustavili plačo; jednemu radi tega, ker je naročil učiteljskošolnikom, ki so se pripravljali na prvo sv. obhajilo, naj se nauče zgodb sv. pisma, in nekemu dekanu, ki je dovolil nepri-znanim redovnikom redemptoristom voditi misijon v svoji duhovniji. Taki in neštevilno enakih dogodkov so najboljši dokaz, da je jelo v Franciji zopet dobro dežiti kamenje na katoliško duhovščino, ki se pa seveda ne zmeni mnogo za to, marveč tem bolj skuša zadostiti svoji težavni nalogi.

Mejnarodna okupacija Krete. Povodom napovedi grško-turške vojske so ugibali razni listi, je li tudi za časa vojske „potrebna“ mejnarodna okupacija otoka Krete, ko velja napoved vojske za vse grško-turško ozemlje, torej tudi za otok Kreto, ki je v posesti Turčije. Nekateri politiki so mne-nja, da se morajo umakniti evropske sile in naj se pobotata mej seboj sama se vojskujoča dela. Dru-gačnega mnenja so pa ruski listi, mej njimi posebno „Novoje Vremja“. Ta list se na vso moč ogreva za nadaljno okupacijo in našteva za to več vzrok-ov. „Našteli bi lahko,“ piše ta list, „veliko vzrok-ov za to našo zahtevo. Najvažneje je mej drugim v naših očeh to, ker je zelo verjetno, da Anglija ne bo sledila vzgledu velevlastij, ako se te odločijo, od-zvati svoje brodovje in čete z otoka Krete. Neredko se je namreč naglašalo, da je faktični cilj one po-litike, katero zasleduje Anglija z ozirom na Kreto, zblizanje otoka z Grško. Mejnarodna okupacija je dosedaj vedno ovirala uresničenje tega načrta, in je torej neobhodno potrebno, da obstojé te ovire tako

trsko od debla. Kako je lepo odrezana, kakó gladko! Pač res, mojstersko zna tesati stari Simonca.

Pa se ti mora naposled vendar-le smiliti tak človek. Tebe je danes, ljubček, uščipnila muha in si proti svoji navadi zapustil mehko pernico že ob petih. Ves zaspan in na pol dremajoč se pomikaš skozi vas, a vsacega, ki ga srečaš, pogledaš pod nos, češ, kaj ti, kakó sem jaz zgoden! No, Simonca ti že stoji na brunu in teše. Ti se zavijaš v suknjo, kajti mrzlo je, toda on je golorok in nima časa mi-sliti na mrz. Njega že delo razgreje. Prideš-li o poldne todi mimo, bode stal Simonca še vedno na brunu in tesal. Hej, kako solnce pripeka! Tam na brezoblačnem nebu stoji kakor prikovano in strelja na ubozega drvarja. Briga se on. Briga? No, briga se že, ali kaj hoče? Mar solnčnik držati z le-vico nad glavo, a z desnico sekati? On le potegne z rokavom po obrazu, pa je dobro. Ti si prišel še ob večeru sem. Prav, prav! Vidiš? Simonca stoji še vedno na brunu in teše. Malo bolj počasi gre, sekira ne pada več tako energično v les, Simonca večkrat nekoliko postoji, da bi se oddahnil, zelo je že pač zdelan, no, konečno pa gré delo vendar-le naprej, če ne tako hitro, pa bolj po malem. Napo-sled neha. Zdaj se šele oddahne prav iz globočine svoje duše, zadene sekira na ramo in se napoti proti domu. Glej ga, kako jo drsa ves sključen po cesti, še nog se mu ne poljubi vzdigniti. Jaz res ne vem, da so kmetje tako zanikerni! . . .

Stari drvar biva konec vasi v nizki, zidani hi-šici. Prostorna res ni, kajti Simonka naredi od peči,

ki je na jednom kraju hiše in v veži, pa do sobi-nega okna na drugem kraju, celih pet korakov. Kaj pak, da se mora tukaj upoštevati pač tudi izredno velikost stare Simonke — da je živela za „Frica“ in da je bila možki, vzel bi jo ta bržkone mej svoje dolge „Kerle“ — ali vendar, pet korakov ni nobeno število. Hišica je zunaj lepo pobeljena; nad okaje-nimi vratimi je strešica, nad strešico se zeleni šte-vilka 101. Vanjo se je zaletel okoli petnajstega maj-nika štiriinosemdesetega leta Bog si ga vedi zakaj rujavi hrošč in toliko da si ni razbil glave! . . .

Nikar ne recite: „I kaj pa ti še pade na mi-sel!“ Ne, kajti ta okolnost me spominja neke prijetne dogodbe iz moje mladosti. Ako hočete, vam jo povem.

Torej, kakor rečeno, bilo je to okoli petnaj-stega majnika štiriinosemdesetega leta. Jaz sem bil takrat še maliček in sem se naučil ravno nekoliko brati, kar bi se pač zgodilo šele nekaj let pozneje, da ni bil moj oče zelo strog človek, ki ni dal prej miru mojim ušesom, dokler se niso usta navadila izgovarjati: m-i-z-a, miza, f-i-g-a, figa. Jaz seveda nisem mogel umeti, v kaki zvezi stojé ušesa in usta, in sem prišel konečno do zaključka, da mora to, kar gre pri ušesih notri, pri ustih ven iti. Zató sem kaj pridno ponavljal, kar mi je oče natrobil na ušesa. In ako je rekel: „Hud je pes“, začvilil sem tudi jaz: „Hud je pes“ in mislil zraven: „Vi oče ste pa še hujši“; a večkrat je dejal: „Ti si tepec“, in jaz ves zmešan in ne vedoč, kje se me glava drži, tudi: „Ti si tepec“, kar me je nedolž-

nega reveža čestokrat drago stalo. No, rezultat vsega tega je bil, da sem znal takó nekakó s šestimi leti prilično dobro stokati: m-i-z-a, miza, f-i-g-a, figa. Tisti dan — petnajstega majnika — sedel sem ubogi maliček, sit „mize in fige“ a sicer lačen na pragu in jel z nepopisno slastjó mlečno kašo. Zraven sem premišljeval, ali bi pač ne bilo dobro, če bi imel nekoliko manjšo žlico, kajti potem bi lahko s celo zajemal. Mucka je godrnjavala okoli mene in zlizala že kake tri ali štiri tolarčke na kamenitem pragu, kjer sem ji stresel nekoliko kaše. Kokoši so zborovale krog matere, ki so jih obsipali z zrnjem, kot Bog Izraelce z mano. Petelin sam kot Mojzes se je kajpada bolj od strani držal in opominjal cibe in čopke, kókece in kvóklje z njihovimi otroci vred, naj bodo zmerne v jedi in pijači . . . Da, te kókece! Devetnajst jih je bilo, „amor et deliciae“ moje mamice, a čakala jih je žalostna usoda. Malo časa po naši zgodbi prišla je v gosti rujava lisica in po noči vsem devetnajstim vratove zavila, da za-davila. Ah, uboge kokce! Kakó vas je oplakovala moja mamica, kakó vas je obžaloval moj otec, kakó vas je objokaval moj želodeček. Uboge, uboge kokce! Žalostna je bila usoda vašá, a najžalostnejša pač materine ljubljenske, dobronamerné in dobromesne gra-haste cibe. Ah, zakopala jo je lisica, da pogrebla v zemljó in pustila ji zunaj le — rep . . .

No, o tem času, ki ga imam jaz sedaj v mi-slih, bile so naše cibe še povsem zdrave na vratu in repu in se niso mogle pač nič pritoževati, da se jim slabo godí. Tega tudi niso storile, in moja ma-

dolgo, dokler ni končana grško-turška vojska." — Skrb torej, da bi se ne doseglo toliko zaželeno zjedinenje Krete z grškim kraljestvom, je torej tisti vzrok, ki sili vodje evropske politike, da čuvajo otok Kreto, dokler se ne izvede napovedana avtonomija.

Angleški ultimatum republiki Transvaal je po mnenju raznih listov z ozirom na razna izvajanja v nedavno omenjeni višnjevi knjigi in na pogovor mej državnikoma Salisbury in Hanotaux gotova stvar. V potrjenje tega navajajo listi razne momente, v katerih se je pregrešilo zoper pogodbo iz l. 1884. Navajajo se razni zakoni, ki naravnost nasprotujejo določbam imenovane pogodbe, posebno pa bode v oči Angleže, da je republika transvaalska brez dovoljenja angleške vlade sklenila gensko pogodbo. V vsem tem torej se čuti dostojanstvo Anglije globoko užaljene in vsled tega skuša maščevati se nad Transvaalom. V boju pa, katerega nameravajo pričeti s to republiko, bi se kaj radi Angleži zanesli na pomoč francoske vlade. Kakor je razvidno, ne zahtevajo sicer, da bi se morala Francija dejansko udeleževati tega podjetja v južni Afriki, žele pa, da bi vsaj mirovala tako dolgo, dokler ni rešeno to vprašanje. Glavni namen postopanja angleških politikov je sedaj migljej Franciji: ako v Transvaalu kaj nastane, prezri vse velikodušno, morda dobiš zato kak delež v Egiptu. Ako se to doseže, potem se brezdvomno storé odločilni koraki, kajti po mnenju Anglije je le še Francija nekoliko nevarna nameravanemu podjetju.

Cerkveni letopis.

Mažarske nakane s srbskim cerkvenim kongresom.

Iz Zagreba, 27. aprila.

Ze dlje časa se more opazovati, kako ogerska vlada odlaša od leta do leta, da skliče srbski cerkveni kongres, kateri ima rešiti vrlo mnogo in važnih vprašanj. Srbi so radi takega ponašanja ogerske vlade nasproti njihovi cerkveni oblasti silno nezadovoljni, ali ob enem tudi preslabi, da bi mogli proti sedanjí vladi vspeti, kajti razdeljeni so na več strank ter za vsako borbo popolnoma oslavljeni. To je pa le v prilog ogerskim državnikom, ki so si predvzeli zlomiti vsak narodni odpor na Ogerskem. Kar so storili že s Slovaki, to nameravajo izvesti tudi s Srbi.

Prva naloga jim je, da postavijo na važna mesta le take duhovne, ki so njim udani, in že jih imajo nekoliko takih, kateri se ravna po njihovi volji; dobili jih bodo sčasoma pa še več, saj pri imenovanju duhovnih dostojanstvenikov oni odločujejo. Izberejo si potem lahko takega, ki je njim po volji, drugega ne potrduje. Pridobé li na tak način duhovščino zase, potem se ne boje, da premagajo v kongresu tudi neke člane posvetnega stanu. Čim imajo večino v kongresu, bodo mu precej naklonjeni ter ga ne bodo več odlašali.

mica so bili ž njimi popolnoma zadovoljni. Ne takó jaz. Zelel sem tolsti čopki smrt, da strašno smrt pod nožem. Toda mati so menda uganili moje krvoločne misli in me lepó odpeljali z dvorišča. Pri vsi svoji krvoločnosti bil sem neznansko boječ. Držal sem se vedno matere za krilo, kadarkóli sem šel kam iz hiše ž njimi. To se je zgodilo tudi danes. Mati so zaklenili vežna vrata in nastopili dolgo pot do Simonovih, držéčo med par bilkami in kakimi desetimi kamni. Jaz njim za petami.

Pri Simonovih smo sedli k ognjišču. Tudi starica je zlezla nanje in počepnila tako, da je imela svojo glavó skoraj med kolena, dolgimi in suhimi, ki jih je objela z baš tako dolgimi in suhimi rokami.

In sedaj se je pričelo čevrljanje in klepetanje, prav po stari navadi. Le včasih je govorjenje nekoliko utihnulo, a takrat so strmeli vsih pogledi v prasketajoči ogenj, ki je užigal na sajastem, črnem kotlu, visečim nad njim, žareče iskre. Obseval je ob enem vse obraze in jim dajal nekaj skrivnostnih izraz. Menili smo se o tem in onem, kako je dober novi krčmar Zvítež in kako se je Pítež pri njem opil in videl, vračaje se domov, dva strahova, jednega črnega, drugega belega. Črn je rekel: „Pijan sem!“ Beli pa je dejal: „Nisem pijan!“ Črn je zavpil: „Padel bom!“ Beli pa je odvrnil: „Nič res, stojim“. Pítežu pa so samega strahu lasje po konci vstajali, a telo na tla padlo . . . baš v jarek. In še mnogo, mnogo tacega smo se menili.

(Konec sledi.)

Da so ogerski državniki tega mnenja, dokazuje odgovor ministerskega predsednika Banffyja na interpelacijo srbskega poslanca Jagića glede odprtega tega kongresa. Banffy je odgovoril srbskemu poslancu prav bahato po mažarski navadi, da se bode kongres sklical, ali da se bode od njega zahtevalo, da izdela statut svoj ne samo v duhu ogerske države, nego tudi v duhu ogerske politike. Tukaj treba zameniti izraz ogerski z mažarskim, kajti Mažar nima drugega izraza za svojo državo in politiko, nego mažarski.

Ta odgovor mora biti za Srbe popolnoma jase. Cerkveni kongres se bode sklical le za to, da se prizna v vsakem pogledu mažarska nadmoč. Proti tej izjavi ministerskega predsednika vzdignili so se vsi neodvisni Srbi ter prav oistro pišejo proti takemu ravnanju državnih oblasti. Cerkveni kongres ne sme nikdar pristati na tak zahtev mažarskih državnikov, če hoče obvarovati srbskemu narodu versko in narodno slobodo. Sicer je pa bolje, da se tak kongres niti ne snide, saj ima v svojih starih pravicah, ki jih je dobil srbski narod od avstrijskih vladarjev, jako obrambo proti takemu nasilstvu, s katerim preti mažarska državna vlast.

Na te pravice naj se narod pozivlje, kadar ga bodo protivniki njegovi silili, da si sam sebi greb izkoplje s takim statutom, kakoršnega oni zahtevajo.

Iz odgovora ministerskega predsednika se lahko sklene, da mislijo Mažari izpodkopati ono narodno zaslombo, katero imajo Srbi do zdaj še v cerkvenem narodnem kongresu. Na Ogerskem so Srbi v političnem pogledu prodani, kakor Slovaki na milost in nemilost mažarski nadmoči, posebno od onega časa, ko so se razcepili in začeli prepirati. Jedina cerkev jih še varuje narodnega pogina. Ali ker pod narodni cerkveni kongres spadajo tudi Srbi iz Hrvatske in Slavonije, hočejo Mažari poseči s temi svojimi osnovami tudi na zemljišče Hrvatske, kjer že sicer trosijo svojo državno idejo z nedovoljnimi sredstvi, ker se današnja hrvatska vlada temu nikjer ne ustavlja.

Ze s tem, da Mažari sami odločujejo o usodi tega kongresa, je prekršena postava, kajti tudi hrvatska vlada bi morala pri tem sodelovati tem bolj, ker zboruje ta kongres na hrvatskih tleh in ne na ogerskih. Ali Mažari za to ne vprašajo, kakor tudi ne zato, če jim je po postavi dovoljeno, da komisar na tem saboru najprej v mažarskem in še le po tem v hrvatskem jeziku pozdravlja zbrane člane. Mažari izvršujejo vse to brez vsakega odpora od strani hrvatske in srbske, pa je li potem še čudno, da posegajo vedno dalje. Se se nahaja precej srbskih rodoljubov, ki so pripravi briniti svojo sveto stvar, ali oni, katerim je dana prilika, da se takemu početju upró, le molče in dopuščajo Mažarom delati po njihovej volji.

Taki malomarneži so posebno vsi člani srbskega kluba na hrvatskem saboru, ki niso nikdar prigovarjali takemu početju ter zahtevali od hrvatske vlade, da brani pravice narodne. Pač zna grditi poslanec Gjuroković hrvatski narod s svojimi pamfleti, ne zna pa braniti srbskega, marveč se je tisti večer, ko je Banffy v saboru tako predrzno in oholo odgovoril Jagiću gledé srbskega kongresa, zabaval še z nekimi drugimi zastopniki srbskimi na soireji, prirejani po istem ministru na čast svojim privržencem. Taki poslanci, ki imajo tako malo narodnega čuta v svojem srcu, niso bili nikdar pravi narodni poslanci, pa je že skrajni čas, da se opametijo tudi naši Srbi, da pri prihodnjih volitvah volijo take moze, ki bodo znali braniti svetinje svojega naroda.

Ze zadnjikrat sem omenil, da je treba tudi med pravoslavni verskega preporoda, kajti potem ne bodo dobivali takih mož za poslance, katerim ni mar čisto nič niti vera niti narodnost onih, kateri so jih poslali v sabor, marveč le njihova osebna korist. Pri prihodnjih volitvah imajo naši Srbi lepo priložnost, da s hrvatsko opozicijo složno postopajo ter izvolijo poštene narodne poslance za hrvatski sabor, kjer morejo najti Srbi jedino pravo pribežališče za obrambo svoje vere in narodnosti.

Tedenski koledar.

Nedelja 2. maja: 2. povelik. evang. Jezus dobri pastir. Jan. 10. Ponedeljek 3. maja: Najdba sv. Križa. Torek 4. maja: Florijan m. Sreda 5. maja: Pij V. pap. Četrtek 6. maja: Janez Ev. pri lat. vratih. Petek 7. maja: Stani-

slaj šk. Sobota 8. maja: Prikazen sv. Mihaela nadang. — Solnce izide 5. maja ob 4. u. 46 m.; zaide ob 7. u. 9 m.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 1. maja.

(Birmovanje in kanonično obiskovanje v ljubljanski škofiji) Vsled raznih okolištin izostane za letos že napovedano kanonično obiskovanje in birmovanje v nastopnih župnijah: Horjul, Dol, Ihan, Begunje na Gorenjskem, Preserje, Rakitna, Sv. Vid nad Cerknico in Grahovo. — V Rudniku se bo vršilo sicer letos, pa pozneje, kakor je bilo prvotno določeno.

(Majnikova slavnost krščanskih socialistov.) Kakor po navadi prejšnjih let, napravijo tudi letos krščanski socialisti prvo nedeljo v majniku, to je jutri zjutraj izlet na Rožnik, kjer bo ob 9. uri dop. sv. maša z govorom in na to litanije M. B. K mnogobrojni vdeležbi se vabijo v prvi vrsti krščanski delavci, potem pa vsi njihovi znanci in prijatelji.

(Prvi majnik) praznovala bode šolska mladina ljubljanskih zavodov tekom prihodnjih dni, kakor določijo ravnatelji.

(Imenovanje.) Dr. Marijan Zola y s k i, do sedaj občinski zdravnik v Karlopagu na Hrvatskem, je imenovan deželni okrožni zdravnik v Vipavi.

(Potrjena učna knjiga.) Zgodovino razodetja božjega v novi zavezi, katero je za slovenske srednje šole spisal č. gosp. dr. Andrej Karlin, odobril je ljubljanski knezoškofijski ordinarijat z odlokom dne 23. marca 1897, št. 669. Ministerstvo za uk in bogočastje pa jo pripušča v splošno porabo srednjim šolam, kjer se uči veronauk v slovenskem jeziku, vsled odloka z dne 20ega aprila 1897, št. 8821. To po želji naznanjamo gg. katehetom srednjih šol, da se vedo ravnati ob izbiri učnih knjig za prihodnje šolsko leto.

(Za škarlatico) je v logaškem okraju zbolelo 23 otrok, od katerih jih je 8 že ozdravelo, 2 sta umrla.

(Vbil se je) 65 letni kočar, Peter Ferkat, iz Rakolika pri Postojini. Spal je v svilih ter padel samo 1½ metra globoko v šupo za vozove.

(Vojaška godba) bode jutri ob navadni uri svirala v Zvezdi.

(O električni razsvetljavi) se je v splošnem in posameznem že mnogo pisarilo, ker pa je zadeva električne razsvetljave v Ljubljani postala aktualna, je umestno, občinstvo opozoriti na nekatere koristi električne luči. Kakor znano, uporablja se električna luč na dva načina, namreč kot žarna in obločna luč. Žarnice proizvajajo se navadno v svetljivosti 5 do 50 normalnih sveč (jednota luči je Hefner - Alteneck-ova amilsko-acetalna svetilka). Svetloba, katero te žarnice razširjajo, je jako prijetna in za oči povsem neškodljiva, kar se o drugih načinih razsvetljave ne more trditi. Ta razsvetljava približuje se med vsemi do sedaj znanimi najbolj zahtevam, katere moremo postaviti gledé vzorne razsvetljave, namreč: enakomerno, mirno luč, ki ne proizvoda nikacega spridenja ali razgretja zraka, skoraj absolutno varnost gledé ognja, kakor tudi pripravo prižiganje in ugaševanje svetilk. Vsled žarnic ne more se spriditi zrak, ker se v svetilki ne vrši gorljivostni proces, marveč le žarenje v popolnoma zaprtej stekleni obli. Z ozirom na to lastnost priporoča se žarna luč v prvi vrsti za stanovanja, bolnišnice, kakor tudi za vse prostore, v katerih se shaja večja množina ljudij, kakor restavracije, kavarne, koncertne dvorane, plese in shode. Pri žarni luči se tudi ne more pripetiti, da bi se v raznih prodajalnicah blago, n. pr. modno blago, obutala, cvetlice, srebrnina, meso, papirnato blago itd. pokvarilo vsled saj, škodljivih plinov ali gorkote, kakor se to pogosto dogaja pri drugih načinih razsvetljave. Žarnica daje v primeri z drugimi razsvetljavami jako malo gorkote. Navaden plinov plamen daje n. pr. 17krat več gorkote, kakor električna žarnica iste svetljivosti. Neznatno provzročevanje gorkote žarnic ugaja ne gledé na to, da ne kvari zraka zlasti v vseh onih prostorih, kjer se shajajo ljudje. Posebno prijetna pa je ta lastnost tam, kjer je treba posamezne delavnice dobro razsvetliti in kjer je vsled tega treba luč delavcem kolikor mogoče približati, tako n. pr. v tiskarnah, pri razsvetljavi pisalnih, risalnih miz itd. Vsled žarne luči izključena je nadalje vsaka nevarnost gledé ognja, ker so žarnice

hermetično zaprte. Celo v slučaju, da se steklena obla razbije, ne more se pripetiti požar, ker se ob pristopu zraka v malih trenotkih uniči žareča ogljenica. Zaradi omenjene varnosti gledé ognja je žarna luč najboljša razsvetljava za gledališča, tovarne in skladišča, kjer se nahajajo vneumljive tvarine (moka, papir, drva, špirit, bencin itd.), kakor tudi za prodajalnice, v katerih se prodajajo lahko gorljivi predmeti. Največja prednost žarnic je pa izredno priprosto prižiganje in ugaševanje luči, katero se lahko izvrši po pritisku ali vrtenju pretikača, bodisi na svetilki sami, bodisi v poljubni oddaljenosti od nje. To prednost uvaževati je zlasti pri gostilniških sobah, spalnicah, kletih, stopniščih, straniščih, sploh vseh prostorih, v katerih je le za malo časa opravka in jih je samo za ta čas treba razsvetliti. Vse te prednosti so tolike važnosti, da jih ne moremo prezreti in vsak, ki si hoče preskrbeti razsvetlavo, jih mora uvaževati, in to tem bolj, ker so inštalacijski stroški v primeri z ugodnostmi električne razsvetljave jako nizki, in sicer nižji, kakor pri drugih načinih razsvetljave. Pripominja se še, da podrobne troškovnike izdeluje brezplačno tvrdka Siemens & Halske in da prejem istih ne proizvoduje nikake obveze. Oglasila, oziroma prošnje za troškovnike pošiljati je mestnemu magistratu.

(Iz lavantinske škofije.) Provizorjem v Cirkovcah imenovan je č. g. Franc Lekše in provizorjem pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju pa č. g. Jakob Cinglak. — Novo mašo pel bo 16. maja t. l. v Brežicah minorit o. Tomaž Akv. Novoselec. Brežki rojaki priredili bodo vse jako slovesno za ta izvanredni praznik. — Letošnji novomašniki v mariborskem bogoslovju so iz IV. leta č. gg. Eferl Matija, Erker Jožef, Gartner Frančišek, Horvat Frančišek, Krohne Jožef, Muti Jožef, Panič Jožef, Somrek Jožef, Šorn Anton, Topolnik Janez, Zemljč Matija, Zorko Melhijor, Zekar Jožef; iz III. leta so č. gg. Ciuha Ferdinand, Jerovšek Anton, Kolarič Ant., Krošelj Frančišek, Trop Frančišek in Volčič Friderik.

(Iz Celovca) 30. aprila. Tudi tukaj bodo s o c i a l n i d e m o k r a t j e po svojem obhajali dan 1. maja. Zjutraj napravijo budnico, ob 9. pa ljudski shod. Na dnevnem redu je točka: „Delujoči stanovi in parlament“. Popoldne imajo izlet. — Minuli teden imeli so naši socijaldemokratje svoje posebno veselje. Počastila jih je znana socijalistinja Noetscher, ter kolikor mi je do sedaj znano, v Velikovecu in Hüttenbergu oznanovala svoj rudeči evangelij. Prerokinja v ženskem krilu mora pač posebno navduševati pristaše „proste ljubezni“.

(Pogreb Andreja Romavh.) Iz Celovca, dne 30. aprila: Lepe dneve imamo. Nenavadno toplo spomladansko solnce je letos prej, kakor druga leta vzbudilo naravo iz zimskega spanja. Krasen je pogled na cvetoči svet, — in vendar se je nam včeraj v Kotarčah vsem krčilo srce, so se solzile oči, ko smo spremljali k zadnjemu počitku nadebudnega kaplana Romavha. Črni zastavi na cerkvenem stolpu in šoli sta pričali o žalovanju domače župnije za prerano umrlem kaplanom. Velika množica pogrebcev in zlasti solze v njih očeh so pričale, kako priljubljen jim je bil mladi gospod. K pogrebu se je zbralo 20 duhovnikov. Iz domače župnije pokojnika, iz Skočidola je prišlo s stariši 35 ožjih njegovih rojakov pod vodstvom č. g. župnika A. Gabrona, da skažejo ljubljenu domačinu zadnjo ljubav. Čast župniji, ki tako časti svoje duhovnike! — Sprevod je vodil dekan č. gospod M. Groesser, ki je v cerkvi spregovoril svojemu kaplanu iskrene besede v slovo. Glasno so ihteli vsi, ko se je spominjal pokojnika, njegovih vrlin, delovanja v čast božjo in izveličanje duš ter navajal, kaj nas more tolažiti ob bridki izgubi. — Izročili smo truplo prebлага pokojnika materi zemlji, priporočali njegovo dušo božji milosti, spomin nanj ostane nam nepozaben! —rn—

(Občinske volitve v Celovcu.) Poroča se nam: Dne 30. aprila so se završile letošnje dopolnilne občinske volitve v Celovcu. Izid je popolnoma nemškoonacionalen in nasprotnikom se je s pomočjo vseh znanih sredstev in pripomočkov posrečilo spraviti tudi jednega konservativca iz mestnega zbora. Gospoda noče, da bi jih kdo motil pri njih poslu in jim gledal pod prste. Naši nacionalci svojo stranko proglašajo vedno za „ljudsko“, vsaj pred volilci. Kako umevajo ta pojem, kaže to, da so v drugem volilnem razredu postavili in izvolili kar tri advokate, v prvem pa tudi dva jurista (odvetnika Metnic-a in dr. Kleinmaira). Pri tej stranki se menda

„ljudstvo“ pričinja še le pri advokatih! — Konservativna stranka se je samo v tretjem razredu udeležila volitve, v drugih dveh ne. Nacionalci pa so vendar svoje pristaše, katerih bi drugače ne mogli spraviti na volišče, rotili s tem, da so kričali: „klerikalci“ se udeležijo volitve in nam znajo delati zgago, torej pridite vsi! Jedino „klerikalci“ so torej v Celovcu še strašilo, ki priganja Nemce na delo. Je menda tudi drugod tako! —rn—

(Shod v Št. Petru pri Gorici.) „Primorec“ piše: „Kaj takega še ni bilo v naši okolici. Na majhno vabilo v zadnji „Soči“ in naznanilo v „P. L.“, se je zbralo tako veliko ljudstva na shodu, da ni bilo mogoče zborovati v dvorani. S privoljenjem vladnega komisarja se je vršil shod na dvorišču, govorniki so stali na hodniku pred dvorano. Dvorišče je bilo natlačeno polno, vse črno, glava pri glavi, istotako v veži pred dvoriščem in še zunaj na cesti so stali ljudje. Cenili so na 1500 oseb. Vrtojbenci so prišli za čitalniško zastavo, na kateri je bil cesarski orol pečen iz kruha ter primerno okrašen in v narodnih barvah napis: Zivela naša državna poslanca! Fantje so peli pod zastavo našo „narodno goriško himno“: „Le pustite, naj kričijo.“ — Shod je pozdravil sklicatelj dr. A. Gregorčič, na kar se je izvolil predsednikom dež. posl. Berbuč in zapisnikarjem urednik Strucelj. — Po kratkem pozdravu predsednika je govoril drž. poslanec dr. Ant. Gregorčič o položaju v drž. zboru, v državi in na Primorskem sploh. — Govoril je nad pet četrt ure. — Poslušalci so ga že iz početka in potem med govorom mnogokrat burno pozdravljali. Več iz tega govora v „Soči“. — Za poslanca je govoril domači kaplan Knava s o delavskem vprašanju, zlasti o razmerah v tovarnah. Tudi ta govornik je zbudil čisto viharo pritrjevanje. — Konečno je nastopil še deželni poslanec in odbornik dr. Henrik Tuma, že ob nastopu burno pozdravljen. In govoril je, govoril, a poslušalcem se je srce širilo radosti, da je — tako govoril. Omenjal je namreč najnovejšo odnošaje v Gorici in okolici, protestoval proti njim in prosil državnega poslanca, naj prvo, kar stori na Dunaju, povzdigne svoj glas proti takim razmeram. — Vladni zastopnik Prinčič (Prinzi) je štirikrat posegel vmes, a dr. T. je protestoval tudi proti temu, da se nam hočejo usta mašiti, ko tolike množice tu zbranega ljudstva hočejo le dati odduška svojemu žaljenemu srcu, žaljeni časti in prositi svojega poslanca, da se ta potegne zanj. Zborovalci so govorniku neprestano viharo pritrjevali in ploskali, kajti gospod poslanec jim je govoril iz dna žaljene slovenske duše. — Potem je govoril še o samopomoči slovenskega naroda, o raznih zadrgah, o varčnosti in treznosti, o medsebojni ljubezni in zaupanju in konečno zarotil poslušalce z vsklikom: Svoji k svojim! — Predsednik je zahvalil vse tri govornike (viharimi: živili!), zahvalil pa tudi zborovalce, ki so se ves čas tako uzorno vedli, izrazili svoje veselje, da so se zbrali pod narodno trobojnico, ki je okrašena tudi s črnorumenimi trakovi, ki so znak naše neomahljive udanosti do presvetlega cesarja, kateremu zakliče trikratni: Živio! In zagrmelo je po dvorišču in po vasi, kakor iz jednega grla! — Tako se je vršil ta upravelikanski shod tik mesta goriškega. To je bila sijajna manifestacija zavednosti in politiške zrelosti našega naroda. Slava mu! Kdor ima tak narod za seboj, ta z mirno vestjo lahko popeva ž njim!

(Iz Kopra.) Včeraj zvečer ob 7½, napaden je bil gojenec II. hrvatskega tečaja, Benazić, v ulici, kjer omenjeni gojenec stanuje in kjer je c. kr. učiteljšče in c. kr. orožna postaja. Napadalec je udaril ubogega mladeniča s tako silo s palico po čeljusti, da se mu je mahoma vlila kri. Gojenec ima vso čeljust črno in mora iskati pomoči pri zdravniku. Zivela osebnostna varnost! — Drug dopisnik nam piše: Vrnili so se naši dijaki v Koper z upom, da bodo mogli v miru nadaljevati svoje študije, ali varali so se. To spričuje vam že znani zločinski napad na morju. Da bi pa bila stvar dovršena s tem! Ali čujte, kaj se še vedno ponavlja! Slovenski kandidatje ne morejo niti jedno noč počivati v miru, kajti vsaki večer divja razdivjana laška druhal pred njih stanovanji, metaje kamenje v vrata in okna in kričé: „Fora i ščavi, i morte ai ščavi.“ To se ponavlja vsaki večer. A to se ne godi samo pred jedno, ampak skoro pred vsako hišo, v kateri bivajo slovanski dijaki. — Iz tega izprevidimo, da ni ubogim preganjanim dijakom nikakor mogoče izpolnjevati svojih dijaških dolžnosti. — Gospod ravnatelj

Markelj je zadržal slovenskim učiteljščnikom pred begom iz mesta in o njih vrnitvi, da so popolnoma varni v Kopru. Ali čujte, kaj jim je te dni zapovedal! Rekel je: „Ostanite kolikor mogoče vsaki na svojem domu, ker, ako se vam kaj zgodi, imamo jaz in vi sitnosti.“ Kako se ta ukaz vjema s prejšnjo trditvijo, prečastiti gospod ravnatelj? Ali ste vendar izprevideli, da niso slovenski dijaki tako varni, kakor ste trdili? — Slovenski gojenci pa še do sedaj niso dobili štipendijev, ki so jih zaslužili pravično; italijanski pa so jih že dobili. V zahvalo pa pohajkujejo italijanski učiteljščniki skoro vsi z „margarito“ na prsih, kar gotovo žali vsako, ne le slovensko, nego tudi avstrijsko oko. A Vi, gosp. ravnatelj, niste opazili tega, Vi, ki sicer gledate tako ostro, da noben dijak nima evetlice v nedrih? Ali pa dela „margerita“ izjemo? Sploh pa gledajo italijanski učiteljščniki svoje slovanske sošolce zelo srpo in marsikdaj pade, če tudi bolj na tihoma, psotka: scia vi! Pravil mi je neki slovenski gojenec, da se med telovadniško uro čita „Piccolo“, „Mattino“ itd. Ali gospod učitelj telovadbe ne opaza ali noče opaziti tega? Nekaterim slovenskim kandidatom, sprehajajočim se ob obrežju, zadonela je krasna pesem, ki se pričinja tako-le:

„E piuttosto d'esser scia vi,
D'quela razza brutta, sporea — —

Studi se človeku zares. Kaj so morali pogoltniti še le tisti ubogi gojenci! A kdo je kriv na vsem tem? Kdo bi lahko zaprečil vse to? Neka oseba, ki je bila kaznovana te dni radi izgredev na šest tednov zavora, je rekla: „Tutto fossi altro e anche io non fossi arestato, se fossi il sig. Markelj un altro uomo!“ Poglejmo, ali bi bil gospod ravnatelj res lahko kaj storil za slovenske dijake! Gotovo! S prva bi bil moral ostro nastopati proti italijanskim učiteljščnikom, ki so okoli hodeči z mestno sodrgo vpili in izživljali, in mir bi bil zavladal v šolskem poslopju. Kasneje, ko so bili naši dijaki napadeni, bi moral hitro to sporočiti in zahtevati nujne pomoči, bodisi te ali one. Ali on je čakal in nič storil, pravi „cunctator“; zdaj pa hoče svojo glavo povleči iz zanke. Ne boš! Nismo pozabili, kako se je gospod ravnatelj smejal o napadu na slovenske gojence pred učiteljščcem. In vi, stariši, na noge! Branite svoje sinove! A do vas, naši poslanci, gledamo z nestrpnim pričakovanjem.

(Porednež.) „Oče, povejte mi, ali dobim kaj veliko dote od vas?“ — „Porednež, molči, kaj te skrbi dota; uči se pridno, kajti denar ti lahko vkra-dejo, tega pa, kar si se naučil, ti ne more nobeden vzeti.“ — „Res je to, pa tega mi tudi nobeden ne more vzeti, kar se nisem naučil.“

(Hudomušnež.) Pesnik: „Ah, kako krasno se zopet vzbuja mila, krasna pomlad!“ — Kritik: „Če jo pa začnete vi opevati, pomlad takoj zopet zaspi.“

(Dvogovor.) Gledalec pri ribiču: Veste, kaj bolj neumnega si pač skoro ne morem misliti, kakor ribe loviti. Ribič: Jaz bi pa vendar vedel še nekaj bolj neumnega! — In to bi bilo? — Gledati, kadar kedo ribe lovi!

* * *

(Sejmi po Slovenskem od 3.—8. maja.) Na Kranjskem: 3. v Ljubljani, Boštanju, Banji Loki, pri Fari; 4. na Jesenicah, Srednji vasi (Bohinj), Poljanah, Sorici, Ložu, Kočevju, na Krškem, Litiji, Dobručah; 5. v St. Gothardu; 6. na Toplicah; 8. v Završih. — Na Slov. Štajerskem: 3. v Loki; 4. v Bistrici, St. Jurju ob juž. žel., St. Lovrencu, Svičini, Gornjem Gradu, pri sv. Trojici; 5. pri Sv. Barbari v Sevnici (na Savi); 7. v Spod. Kostivnici; 8. na Polju. — Na Koroškem: 3. v Frižah, v Kaplji, Redendolu, Sahsenbergu, St. Andreju, Tersi, Lavamintu. — Na Primorskem: 3. v Sežani.

Društva.

(„Vincencijeva družba“) obhaja prihodnjo nedeljo t. l. dne 2. maja društveni praznik s slovesno službo Božjo v Marijanišču s skupnim sv. obhajilom ob pol sedmih, in popoldne ob šestih bo tam sledil navadni občni pogovor.

(Učiteljsko društvo za ptujski okraj) priredi dne 6. maja izlet k Sv. Marjeti. Ob 10. uri bo sveta maša s petjem, potem zborovanje, pri katerem bo gospod profesor Koprivnik govoril o bučeli in bučelarstvu. Po skupnem obedu pri gospodu Miklu bo prosta zabava. K temu izletu se razven tovarišev in tovarišic tudi vsi prijatelji učiteljstva najljubneje vabijo.

(Bralno društvo pri Mar. Snežni na Velki) je z odlokom c. kr. namestnije v Gradcu dne 30. sušca 1897, šte. 8026, dovoljeno, katero

bode torej prihodnjo nedeljo dne 2. maja po večer-
nicah v ta namen javno zborovalo. Zborovanje bode
obsegalo: 1. Namen društva. 2. Volitev odbora. 3.
Sprejem novih udov. 4. Slučajnosti.

Začasni odbor.

Grško-turška vojska.

Atene, 1. maja. Došla poročila javljajo,
da se je bil včeraj boj pri Pentepigadiji.
Podrobnosti niso znane.

Atene, 30. aprila. Bivši minister za zu-
nanje zadeve Skuses je poslal včeraj vsem
grškim poslanikom v inozemlju brzojavko, v
kateri naznanja, da je kralj naročil Ralliju,
voditelju opozicije, da sestavi novo minister-
stvo. Ob enem poroča, da vlada v glav-
nem mestu red.

Atene, 1. maja. Rallijevo ministerstvo
je že sestavljeno. Ralli je prevzel predsed-
stvo in mornarico, Teotokis notranje. Skalu-
dis zunanje zadeve, Eotaksias pouk, Trianta-
fillakos pravosodje, Simopulos finance in
polkovnik Tsamados vojno. Časopisje se iz-
raža povoljno o novem kabinetu.

Atene, 1. maja. Ministerski svet je skle-
nil, da se podasta notranji minister Teotokis
in vojni minister takoj v Farzal, da se po-
učita o položaju armade.

Atene, 1. maja. Opozicijski voditelji
odobrujejo kraljevo politiko, da se mora tako
dolgo nadaljevati vojska, dokler se ne sklene
časten mir.

Atene, 30. aprila. Turki so po kratkem
boju osvojili si Triakalo. Pri Belestinu so se
vneli včeraj zvečer novi boji.

Atene, 1. maja. Močne turške čete so
napadle Grke in jih prisilile k begu do Arte.
Turki se nahajajo sedaj na grški meji.

Atene, 30. aprila. Brzojavka iz Farzala
javlja 29. ob 9. uri zvečer: Od šeste ure na-
dalje se bojuje grška brigada pod povelj-
stvom Smolenskega s turškimi četami pri
Aivali. Grki še dobivajo pomoč in upanje je,
da bodo Turki podlegli.

Carigrad, 1. maja. Sultan je izdal od-
lok, s katerim se odreja, da se mora vsa
vojna oborožiti z Mauserjevimi puškami.

London, 30. aprila. „Standard“ poroča iz
Carigrada, da se vojni svet posvetuje o na-
črtu za slučaj, ko bi Turke napali tudi Srbi
in Bolgari, kar pa se zdi mnogim zelo ne-
verojetno.

Berolin, 1. maja. Poučeni krogi zatrju-
jejo, da dosedaj še nobeden bojujočih se
delov ni prosil pri velevlastih, naj posredu-
jejo mej Turčijo in Grško.

Telegrami.

Idrija, 1. maja. Ledinski župni upravi-
telj g. Ivan Bolta je umrl danes zjutraj nagle
smrti.

Pragarsko, 1. maja. Danes je bil po-
kopan ptujski prost gospod Josip Heržič.
Sprevod je vodil gospod stolni dekan Herg,
govoril pa je kanonik gospod dr. Pajek. Po-
greba se je udeležilo 76 duhovnikov, več
uradnikov, častnikov in ogromna množica
ljudstva.

Petrograd, 1. maja. Cesar Fran Josip
je podaril za uboge v Petrogradu 3000 rub-
ljev, avstro-ogerskemu pomožnemu društvu v
Petrogradu 1500 rubljev, onemu v Odesi
500 rubljev, za katoliške cerkvene namene
v roke petrograjskega nadškofa 1000 rub-
ljev, služabnikom v zimski palači 2000 rubljev.

Genf, 1. maja. Cesarica Elizabeta je od-
potovala sinoči na Dunaj.

Dunaj, 1. maja. Za danes je napove-
danih 61 socijalno-demokratskih shodov:
29 ljudskih in 32 društvenih shodov z dnev-
nim redom: Prvi maj in njega pomen. Po-
poludne ob 2. uri so se podali delavci ka-
kor vsako leto čez Ringstrasse v Prater,
odkoder bo odhod ob 6. uri.

Rim, 1. maja. Italijanska vlada name-
rava sedaj, ko so se vrnili vsi vjetniki iz
Schoa, uvesti natančno preiskavo, da se pre-
priča, kdo je odgovoren za poraz pri Adui (!).

Vlaknena obleka iz surove svile gld. 8'65

do 42'75 blaga za popolno obleko — tussor in shantung-
Pongees — istotako črna, bela in barvena **Hennebergova**
svila od 35 kr. do gld. 14'65 meter — gladka, progasta,
križasta, vzorčasta, damasti itd. (okoli 240 raznih kakovostij
in 2000 raznih barv, vzorcev itd.), poštnine in carine proste na
dem. Vzorec obratno. V Švico dvojna poštarina. (33 5—3 3)

Tovarne za svilo G. Henneberg
(c. in kr. dvorni založnik), Curih.

V sedanjem času za jemanje najbolj pripravno
pristno, čisto in sveže 53 (14) 3

— dorševo med. ribje olje —

je ugodnega okusa in lahko prebavljivo. — Cena
steklenici 50 kr., dvojna steklenica 1 gld. Priporoča

lekarna L. Leustek v Ljubljani,
Reisljeva cesta št. 1, poleg mesarskega mosta.

Gosp. lekarnarju Piccoli-ju

v Ljubljani.

Podpisani usoja si Vašemu blagorodju uljudno
naznaniti, da rabi poslano tinkturo za želodec
(Tinctura Rhei composita G. Piccoli) z izvrstnim
uspehom proti želodčnemu in kataru v črevesih, isto-
tako tudi proti jetrnim in žolčnim izlivanjem.

Bolnišnica usmiljenih bratov.

Gradeo, dné 2. februarija 1897.

Provincijal

brat Emanuel Leitner.
nadzdravnik.

232 100—11

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn,
želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih.
Prospekti zastoj in franko.

**Raba tega v zamašek
vžganega znamenja in ru-
deče vrelske etikete se
priporoča kot varstvo proti
pogostim ponaredbam**

Mattonija Giesshübler kislá voda.

4 18

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih speci-
rijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Umrli so:

29. aprila. Roza Černe, delavka, 17 let, Radeckega
cesta 24, jetika. — Ivan Vidmayer, delavec 74 let, Žabjak 12.
ostarelost.

V hiralnici:

29. aprila. Marijana Gasperlin, delavka 55 let, Coritis
purulenta dextra.

Tuji.

28. aprila.

Pri **Storu**: Pordes, Wallisch, Friedman, Hilfreich, Pe-
karek, Klinger, Savinschegg, Fischer, Mayer z Dunaja. —
Konpitsch iz St. Vida. — Wallisch iz Pečuha. — Goldberger
iz Krnova. — Pollak iz Boglara. — Geiger iz Budimpešte. —
Bubak iz Trsta. — Domladiš iz Ilir. Bistrice. — Ranth iz
Novega Mesta.

Pri **Matiču**: Rothschild iz Norimberka. — Spitz iz Brna.
— Thomann iz Monakovega. — Burger, Trojan, Wiesler iz
Gradca. — Atlas, Hamer, Blau, Traub, Honak, Reiner, Jotl,
Sagasser, Hantz, Stagle, Reitter, Weiler, Reinisch, Friedrich
z Dunaja. — Hecht iz Brna. — Lauer iz Liberoe. — Fleischer
iz Prage. — Norer, Eek iz Inomosta. — Kokof iz Škofje Loke.
— Judenhofer iz Klein Reiffing-a. — Rensi iz Trsta. — Brglez
iz Artič. — Baillon iz Kranja.

Pri **Lloyd**: Rustja iz Košane. — Perne iz Štarij. —
Žitnik iz Trebnjega. — Mencinger iz Boh. Bistrice. — Breclj
iz Gradca.

Pri **Bavarskem dvoru**: Kreinz z Reke. — Jettmar iz
Maribora. — Jettmar iz Gradca. — Beniger iz Ilir. Bistrice.
— Loins iz Curiha.

Tržne cene v Ljubljani

dné 1. maja.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st. . . .	8 20	Špeh povojen, kgr. .	— 66
Rež,	6 —	Surovo maslo, . . .	— 80
Ječmen,	5 20	Jajce, jedno	— 2
Oves,	6 30	Mleko, liter	— 10
Ajda,	7 —	Goveje meso, kgr. .	— 64
Proso,	7 —	Telečje	— 60
Koruz,	5 —	Svinjsko	— 66
Krompir,	2 —	Koštrunovo	— 40
Leca, hktl.	11 —	Piščanec	— 50
Grah,	12 —	Golob	— 18
Fizol,	9 —	Seno, 100 kgr. . . .	2 70
Maslo, kgr.	— 90	Slama, 100	1 78
Mast,	— 70	Drva trda, 4 kub.m.	6 10
Špeh svež,	— 60	„ mehka, 4 „ „ . .	4 50

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tempera- tura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
30	9. zvečer	735.3	15.2	sl. jzah.	jasno	
1	7. zjutraj	732.6	14.8	sr. jzah.	skoro jasno	0.0
	2. popol.	731.1	20.2	p. m. jzah.	poloblačno	
Srednja večerajšnja temperatura 16.1°, za 4.1° nad nor- malom						

Vsebina 9. zvezka 1897:

Cvetje s polja modroslovskega. (Spisal dr. Fr. L.) [Dalje.] — Arabeske. (Zložil E. Gangl.) 6. Meč. 7. Zvon. 8. Okna. 9. Pesniku. 10. Zvezdi. — Pi-
jančev sin. (Povest. — Spisal Ivan M.) — Ob Bal-
kanu. (Spomini iz Bolgarije. — Spisal J. Repina.)
[Dalje.] — Sika. (Spisal Janko Barle.) [Konec.] —
Vzori in boji. (Po prijateljevih pismih priobčil Jož. Ošaben.) [Dalje.] — Literat. (Zložil Ant. Medved.)
— Sodba sveta. (Zložil Anton Medved.) — Celje in
okolica. (Narodno-društvene črtice. Poleg raznih spi-
sov sestavi A. Fekonja.) [Dalje.] — Književnost:
Slovenska književnost. Knjige „Slovenske Matice“
za leto 1896: Slovenska zemlja. II. del. — Hrvaška
književnost. Knjige „Matice Hrvatske“ za l. 1896:
Hrvaške narodne pjesme. — Razne stvari: Glasba.
Naše slike. — Na platnicah: Pogovor Od pijače,
inu ventočeina tega Vina med enim G: Fajmoštram,
inu med šterim Farmanim. [Dalje.] — Slike: Pri-
rodoslovec. (S. Robič.) — Črnogorski knez Nikola
in njegovi sinovi. — Vera in Ksenija, kneginjici črno-
gorski. — Ana, kneginjica črnogorska. — Cetinje,
črnogorska prestolnica. — Nebeška mati.

Hiša na prodaj.

V prijazni vasi **Cerklje na Gorenjskem**
blizu župne cerkve je jako lična, zidana in z opeko
krita, s štirimi sobami in z drugim potrebnim pro-
storom eskrbljena **hiša na prodaj.**

Hiša je z malim, vendar dostojno zagrajenim
vrtom v zvezi in ima lep razgled na Triglav itd.
Sredi vrta teče bistra voda, poleg katere stoji krita
kopališčna utica. Cena je 1500 gld.

Vse drugo poizvé se pri lastnici **Otiliji Wagner**
v Cerkljah pri Kranju. 303 1—1

Štev. 4290.

304 1—1

Razglas.

Dné 3. maja 1897. ob 9. uri dopoldne
se bo po eksekutivni dražbi prodajalo v hiši št. 6.
na Rinski cesti

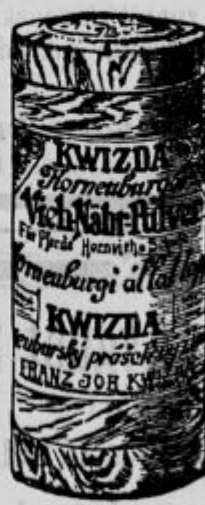
**2 konja, 1 voz, 1 železna blagajna
2 pisalni mizi**

zaradi dolžnega davka in pristojbin v znesku 137 gld.
K dražbi vabijo se vsi oni, kateri nameravajo
te stvari kupiti, z dostavkom, da je pri tej dražbi
kupnino takoj plačati.

Magistrat dežel. stolnega mesta Ljubljane,
dné 29. aprila 1897.

4 zlate, 18 srebrnih kolajn, 30 častnih in priznalnih diplom.

Kwizde korneuburški redilni prašek.

Žilvinozdrav. diet.
sredstvo za konje
* govedo in ovce.
Rabi se že tekom 43
let, po največ hlevih,
ako žival nečje jesti,
slabo prebavlja, v
zbojšanje mleka in da
daje več mleka.

Cena škatlj. 70 kr., pol škatlj. 35 kr.
Pristen je le, ako ima poleg natis-
njeno varstveno znamko. Dobiva se
v vseh lekarnah in drogverijah.

Glavna zaloga:

Franc Iv. Kwizda

e. in kr. avstr.-ogrski in k. ru-
munki dvorni zalagatelj
okrožni lekar v Korneuburgu
112 3 pri Dunaji. II

Prijatelji slovenske akad. mladine, naročujte se na

„ZORO“

ki je glasilo slov. katol. akadem. dijaštva.

Cena: Za nedijake 1 gld., za dijake 60 kr.

Upravnik: **Pavel Marija Valjavec**, stud. iur.,
Dunaj, V., Matzleinsdorferstrasse 76, IV., 30.

Alojzij Večaj

izdelovalec pečij iz glinastih snovij
v Ljubljani, Opekarska cesta 61
preje Igriske ulice 2 26-15
priporoča lepo svojo zalogo

raznovrstnih pečij

od najpreprostejših do najfinišnih, raznobarvne: ružave, zelene, bele, pri naročilih pa tudi drugačne barve. V zalogi ima tudi kahljice za štedilnike, sploh razne glinaste izdelke.
Za svoje delo jamči leto dni. Cene so najnižje.

V Štangi pri Litiji se sprejme takoj

orgljavaec,

izurjen v orgljanju in petju (Cecilianec). Biti mora poštenjak v vsacem osiru.

Mihael Sajé,
župnik.

100 do 300 gld.

na mesec lahko pošteno zasluži sleherni ter povsod brez zgube, ako boče prodajati postavno dopuščene srečke in državna pisma.

Ponudbe na Ludovika Oesterreicher, Budapest VIII, Deutschgasse 8. 284 10-2

Koverta s firmo
vizitnice in
trgovske račune

priporoča

Katol. tiskarna
v Ljubljani.

Vse stroje za poljedelstvo!

Vnovič znižane cene!

Trijeri (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi. Sušilnice za sadje in zelenjavo. — Škropilnice proti peronosperi, zboljšani sestav Vermolero. — Mlatilnice, mlinci za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav (te stiskalnice imajo skoro ono tlačilno moč, kakor hidravlične (vzdovodne) preše). — Slamoreznice, katere se jako lahko gonijo, po zelo zmernih cenah. — Stiskalnice za seno in slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne poljedelske stroje prodaja v najboljši izvršitvi

IG. HELLER na Dunaju,
II₂ Praterstrasse 49.

Pred ponarejanjem se je posebno treba varovati!
Zastopniki se iščejo. 265 20-2

LUDOVIK BOROVIK

= puškar =

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. — Tudi predeluje stare samokresnice, vzprejema vsakovrstna popravila in jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. 655 52-32

Slovenski in nemški ilustrovani ceniki zastoj.

Hiša

in veliko gospodarsko poslopje

s 3 orali 600⁰ obsežnim zemljiščem, proda se prostovoljno v trnovskem predmestju v Ljubljani, Cesta v mestni log št. 10. 299 3-1

Katol. Bukvarna v Ljubljani priporoča:

Enchiridion Liturgicum in usum Clericorum et Sacerdotum in sacris functionibus. Collegit Jos. Erker. Cens 1 gld 50 kr.

Wolf-Pleteršnikov slovensko-nemški slovar, dva zvezka, nevezana 11 gld. 50 kr., v pol-sagrinastih izvirnih platnicah 14 gld. 50 kr.

521 52-42

Preč. duhovščini
vključno priporočam
svojo delavnico
za
slikarstvo na
steklu,
slasti za izdelovanje
cerkvenih oken
z ometno slikarstvo
Ed. Stuhl
v Gradcu.
Annenstrasse 35.
Najboljša spri-
čala in pohvale
za izvršena dela
razpošiljam na
zahtevo.

Od danes naprej pričenshi dobiti je vsak dan
najslastnejši

sladoled

pri 295 3-3

Jakobu Zalazniku
Ljubljana, Stari trg št. 21.

Štajersko deželno kopelišče

Rogatec-Slatina

Postaja južne železnice Poličane.

Sezona od 1. maja do 1. oktobra.

Pitno, kopalno, električno zdravljenje in z mlekom.

Prospekte razpošilja ravnateljstvo.

Štetovnosloviti glavberjevo-solnato-kislkasti vrelec, priporočeni od prvih zdravniških avtoritet proti obolenjem prebavnih in dihalnih organov, in sicer:

Tempeljski vrelec, najboljša osvežujoča
Styria vrelec, preizkušeno zdravilno sred-
stvo, 230 20-5

razpošilja vselej sveže napolnjena

deželna glavna zaloga v deželni hiši v Gradcu in
kopeliščno oskrbnitvo v Rogatec-Slatini.

Deželna rogaška kislavoda se povsodi prodaja.

Glavna zaloga v Ljubljani pri Mih. Kastnerju in P. Lassniku.

Marljiv in v zavarovanju zveden

potovalni uradnik

dobi takoj službo pri zavarovalnem društvu „Unio catholica“. — Stalna plača, provizije in potnine.

Prošnje z dobrimi dokazili o usposobljenosti sprejema glavni zastop „Unio catholica“ v Ljubljani, Kongresni trg št. 17. 303 2-2

Na Najvišje povelje Nj. c. in kr. apostolskega veličanstva.

XXXI. državna loterija

za civilno-dobrodelne namene.

7816 dobitkov v gotovini, razdeljenih v 148 do-
bitkov s 3834 preddobitki in 3834 podobitki v
skupnem znesku 165.000 kron v zlatu in 100.950 gld.
veljave in sicer:

1 dobitok po 150.000 kron v zlatu 150.000, 1 dobitok po 15.000 kron v zlatu 15.000, 1 dobitok po 5000 gld. 5000, 1 dobitok po 4000 gld. 4000, 1 dobitok po 3000 gld. 3000, 1 dobitok po 2000 gld. 2000, 1 dobitok po 1800 gld. 1800, 1 dobitok po 1600 gld. 1600, 1 dobitok po 1300 gld. 1300, 3 dobitki po 1000 gld. 3000, 4 dobitki po 500 gld. 2000, 4 dobitki po 300 gld. 1200, 4 dobitki po 200 gld. 800, 8 dobitkov po 175 gld. 1400, 14 dobitkov po 150 gld. 2100, 18 dobitkov po 100 gld. 1800, 28 dobitkov po 75 gld. 2100, 52 dobitkov po 50 gld. 2600, 96 dobitkov po 30 gld. 2880, 50 dobitkov po 25 gld. 1250, 182 dobitkov po 20 gld. 3640, 584 dobitkov po 15 gld. 8760, 350 dobitkov po 12 gld. 4200, 1350 dobitkov po 10 gld. 13.500, 660 dobitkov po 7 gld. 4620, 4400 dobitkov po 5 gld. 22.000.

Zrebanje se vrši neprekinljivo 10. junija 1897.

Srečka stane 2 gld. avstr. velj.

Srečke se dobé pri oddelku za državno loterijo na Dunaju, I., Riemergasse 7, v loterijskih kolekturah, tobačnih trafikah, pri davčnih, poštah, brzojavnih uradih, v menjalnicah itd. — Igralni načrti za kupovalce zastoj. — Srečke se razpošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. loterijskega ravnateljstva,

oddelek za državno loterijo. 26 10-5

Razpis službe.

280 (3-3)

Pri deželni blagajnici kranjski v Ljubljani izpraznjeno je

mesto praktikanta

z adjutom letnih 500 gld.

Prošnje za to mesto naj se pošljejo do 15. maja 1897. l. podpisaneu deželnemu odboru z dokazili o starosti, o dovršitvi kake srednje šole, o znanji slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi ter o vseh drugih merodajnih osebnih razmerah prošilcev.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 14. aprila 1897.

Zobozdravnik Avgust Schweiger

stanuje

v Ljubljani v hotelu pri Maliču, II. nadstropje št. 25—26.

Plombovanje v zlatu in platini.

Nova emajl-plomba, barve zobem slične, je jako trpežna ter se ne obrabi niti tekoma let, ter ne povzroča nikakih bolečin po plombovanju.

Umetni zobje v zlatu (samo amerikaški) brez nebesa, stranice iz kavčuka z zlatom obrobene. — Za vse izvršitve popolna garancija.

Pozornost vzbujajo: Kapljice za zobe, lastne izumbe, olajšajo takoj zobne bolečine. 307 1

Bivanje stalno.

Preselitev prodajalnice umetne vrtnarije.

Podpisani naznanjam prečistit in velespoštovanim svojim odjemalcem in slavnemu p. n. občinstvu, da sem premestil svojo filijalko

v Šelenburgove ulice

na vogalu prejšnje stare pošte v Maličevo hišo.

Preskrbel sem se z vsem, česar treba, da ugodim popolnoma željam sl. p. n. občinstva. Postregel bodem tudi v bodoče kar najbolj možno točno; tudi na vnanja naročila obračal bodem največjo pozornost.

Obilnega odjemanja se nadejajoč beležim velespoštovanjem

Al. Korsika,

trgovski in umetni vrtnar v Ljubljani.

306 2-1

Prevzetje restavracije.

Dovoljujem si p. n. občinstvo uljudno naznanjati, da sem v dan 1. majnika prevzel

restavracijo g. I. N. Potočnika

v Domžalah

katero bodem imel na svoj račun.

Točil bodem dobro znano Budejeviško pivo, kakor tudi dobra tirolska in dolenjska vina. Za slastna jedila in dobro postrežbo pri zmernih cenah bodem skrbel kar najbolje. P. n. cenjenim gostom je tudi v razpolago krito keglišče.

Končno priporočam se tudi vsem ljubljanskim izletnikom, kateri so me v Kamniku s svojim obiskom počastili, da me blagovolje posetijo i tako v Domžalah.

Z odličnim spoštovanjem se priporoča

305 3-1

Milan Keržišnik.

Velika izbira lepih, porabnih priložnostnih daril!

Najboljše **ure** po najnižjih cenah.

Popravila zanesljivo pod jamstvom.

Največja zaloga

verižic, uhanov
in prstanov.

Zaloga Styria-koles in raznih drugih zistemov.

Mehanična delavnica na Poljanah št. 31 v lastni hiši.

Ceniki so franko na razpolago.

Novost: **Stenske (Pendel-) ure z godbo**
po jako nizki ceni. 711 28

Fr. Čuden, urar v Ljubljani, Mestni trg. nasproti rotovžu.

St. 9714.

239 3-2

Razpis natečaja.

Zaradi dobave sklo za zgradbo nove šentjakobske osem-razredne dekliške šole in šentjakobskega župnišča v Ljubljani razpisuje se

javni natečaj

ter se določuje častna nagrada za dva najboljša projekta.

I. darilo 1000 kron,

II. darilo 600 kron.

Konkurenčni izdelki imajo izvedeni biti v skicah vseh nadstropij po merilu 1 : 200.

Tega merila držati se je tudi pri prerezihih in fačadah.

Odlikovani projekti preidejo v popolno neomejeno last mestnega magistrata, kateri si poleg tega pridržuje pravico do nakupa daljših konkurenčnih projektov.

Za presojo konkurenčnih izdelkov, katere je vložiti pri podpisnem magistratu do **1. avgusta ob 12. uri popoldne**, so veljavna določila avstrijskega društva inženirjev in arhitektov za podelitev nagrad, sprejeta v seji dne 27. aprila 1889.

Imena presojevalcev došlih konkurenčnih izdelkov priobčila se bodo pred pretekom natečajne dobe.

Stavbinski program in drugi potrebni pripomočki dobivajo se pri podpisnem magistratu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 22. marca 1897.

Usojam si prečastiti duhovščini, sl. občinstvu in vele-
spoštovanim odjemalcem uljudno naznaniti, da sem z dnem
8. februarja t. l. preselil svojo

**trgovino s klobuki, čepicami
in kirznarskimi izdelki**

iz prejšnje prodajalnice v gosp. Kirbiša hiši na Kongresnem
trgu v novo urejene

prodajalnične prostore

v Wolfovi (preje gledališni) ulici št. 5

Ob tej priliki se priporočam vsestranski ter prosim, da
se mi ohrani tekom 23 let pridobljena časteča me blagonaklo-
njenost sl. občinstva.

Velepospovnanjem

119 15-14

Anton Krejči

Istotam je tudi trgovina s klobuki za dame.

**Najboljši
fabrikat!**

**I. kranjski
laneno-oljniati firnež.**

**I. kranjsko
čisto laneno olje.
Siccativ-firnež (sušilo)**

priporočja najceneje 59 104-44

Adolf Hauptmann,

**I. kranjska tovarna oljnatih barv, fir-
nežev, lakov in kleja v Ljubljani.**

Pomladni Glasi

posvečeni slovenski mladini.

S 4 slikami.

Uredil in založil

E. Lampé.

V Ljubljani 1897.

Krasna mladinska knjižica!

7. zvezek.

Cena broširanim 30 kr., v pol platno vezanim
40 kr., v celo platno vezanim 55 kr., krasno
vezanim 90 kr., po pošti 5 kr. več.
Dobé se v ljubljanskem semenišču, v Katoliški
Bukvarni v Ljubljani, pri Jan. Kraju v Novem
Mestu in pri D. Hribarju v Celji. — Tudi se
dobé prejšnji letniki razven prvega. — Izvirne
platnice izdeluje F. Breskvar, knjigovez v Ljubljani.

Lepo darilo otrokom ob raznih prilikah!

Deželno gledališče v Ljubljani.

Le tri predstave.

V nedeljo 2. maja popoldne ob 4. uri in zvečer ob 8. uri, ter
v ponedeljek 3. maja zvečer ob 8. uri.

Velika sprayna daritev na Golgoti,

zgodba življenja in trpljenja Jezusovega,

ki jo predstavlja družba starobavarskih pasijonskih iger pod rav-
nateljstvom Eduvarda Allesch.

Cene prostorom:

Sedeži v parterju 1-4. vrsta 80 kr., 5-8. vrsta 70 kr., 9-11. vrsta 60 kr. Balkonski se-
deži 50 kr., sedeži na galeriji 40 kr., stojlišča v parterju 30 kr., na galeriji 20 kr. — Sedeži
v ložah po 50 kr. se hranijo za gospode lastnike lož do 12. ure. Lože v parterju in I. vrste
po 3 gld., II. vrste po 2 gld. 50 kr.

Blagajna se odpre ob 7. uri, začetek ob 8. uri.

Vstopnice se dobivajo v čitalniški trafiki g. Sešarka.

Velepospovnanjem

297 2-3

ravnateljstvo.

St. 14138.

291 3-2

Razglas.

Radi velikega letnega živinskega sejma dne 3. maja letos, se ne more
vršiti ta dan odrejeno komisijonelno ogledovanje kónj na živinskem sejmišču
polec klavnice.

Tukajšnji razglas z dne 1. aprila t. l. preminja se torej v toliko, da se
bode omenjeno ogledovanje in razredovanje kónj sicer v istem redu vršilo

**dne 3. in 4. maja t. l. na prostoru pred
Št. Petersko vojašnico,**

tako, da se bodo konji pripeljavali od Št. Peterskega mostu ob drevoredu
proti civilni bolnici, in odpeljavali med vojašnico in bolnico.

Lastniki kónj se opozarjajo, da oddajo še ne oddane naznanilnice, da
oglasijo vse premembe o stánju svojih kónj od dne zglaševanja do ogledo-
vanja, t. j. od 16. aprila do 3. maja pri mestnem magistratu, ter da pripe-
ljati dajo svoje konje ob označenem času k ogledovanju brez posebnega
povabila.

Lastniki, katerih konji so začasno izven mesta, morajo jih pripeljati k
razredovanju v mesto, ali pa prositi dovoljenja, da se smejo ogledati v kraji,
kjer se nahajajo.

Kdor se temu brez postavnega uzroka ne pokori, se bode brezozirno
zakonito kaznoval.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 22. aprila 1897.

F. P. Vidic & Comp.
v Ljubljani

ponudijo po najnižji ceni poljubno množino

**stavbinske opeke,
zarezne strešne opeke**

(izdelane iz najboljše vrhniške ilovice) in tem pripadajočo

stekleno zarežno opelko

in

strešna okna iz litega železa.

Peči in štedilna ognjišča

(lastni izdelek).

Roman-cement, dovski Portland-cement

pa tudi vse druge za stavbe potrebne predmete.

Najnižje cene!

201 11-11

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila
za gospode, gospé in otroke
na debelo in drobno.
Cena in blago brez konkurence.

Braje za gospode,
beli chiffon, gindke na prsih,
brez ovratnika, brez manšet,
27 vrst
jedna od gld. 1.30 do 2.75
do 6.25 .. 15.00

Braje za dečke,
v velikostih, sicer kakor gornje
jedna od gld. 1.00 do 1.40
do 5.75 .. 7.75

Svitlice za gospode,
6 vrst
jedne 80 kr. do gld. 1.40
do gld. 4.50 do gld. 7.50

Dvanajst ovratnikov
od gld. 1.80 do 2.20.

Dvanajst manšet
od gld. 3.50 do 4.00.

12 prečlog
(Vorherfen)
od gld. 3.25 do 5.00

Za kraj, brez graje in za točno postrežbo
jamči trdka

J. C. Hamann

v Ljubljani,

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in o. in kr. mornarico.

Cenike nemške, slovenske, laške pošilja
na zahtevo brezplačno. 66 15

Josip Cvetrečnik,

sobni slikar, Karlovska cesta št. 2,

priporoča se v vsakovrstna v sobnoslikarski obrt spada-
joča dela. 9 32-13

Delavnica kleparskih, ključarskih, kovino-

Anton Belec
Št. Vid nad Ljubljano

Izdeluje ter ima v zalogi 173 12.9

cerkvene svetilnice ali stalnice po dve
iz kositarja 12, 15, 18, 20 gld., iz medenine 22,
24, 28, 32 gld., iz tompaka 40, 50 gld. obha-
jilne svetilnice iz kositarja po 2 gld., iz me-
denine po 5, 8, 10 gld., pušice z zvončki
za pobiranje milošćine, iz kositarja po gld. 1.50,
iz medenine 5 gld.; štedilna železna ognji-
šča vsa železna in tudi razna za vzdati.

Pokrivanje zvonikov.

Barvanje zvonikov.

Napeljevanje strešnih žlebov in streleводov.

Razne železne ograje, vrata, omrežja za pokopališča.

V lekarni se tudi dobiva: Pristno francosko žganje v
originalnih steklenicah po 60 in 40 kr., med. konjak,
med. malaga, najboljša, vse po najnižjih cenah. Želez-
nato kineško vino, sagrađa vino (odvajajoče) itd.

Splošno priznan je
kina-železnati malaga

kot dijeteljno, krepujoče in kri tvoreče
zdravilno sredstvo, priporočljivo krvi pri-
manjkajočim otrokom, ženskim, rekon-
valescentom, sploh slabotnim osebam;
Steklenica gld. 1.80, pol stekl. gld. 1.00

Prireja se v kemično farmacev-
tičnem laboratoriju

lekarne „pri zlatem orlu“

J. Svobode nasl. (Mardetschlaeger)

v Ljubljani

kateri naj se določijo naročila. Ondi
dobó se tudi vsa homöopatična
zdravila.

Pojasnila na v lekarniško stroko spa-
dajoča vprašanja dajo se radovoljno in
brezplačno. 54 52-18

Najboljše sredstvo proti stenčam,
bolham, kuhinjskemu mrčesu, mo-
ljem, zajedalkam domačih živali.

„Zacherlin“

učinkuje čudovito! Usmrti — kot
nobeno drugo sredstvo

vsakovrstno golazen — in ga radi tega
milijoni odjemalcev zahtevajo. Njega znaki
so: 1. zapečatena steklenica, 2. ime „Zacherl“.

Pristni „Zacherlin“ prodajajo v Ljubljani:

Ivan Fabian,	Josip Kordin,	A. Scharabon,
Karol J. Holzer,	Anton Krisper,	Viktor Schiffer,
Ivan Jebrač,	Peter Lassnik,	Jakob Spoljarič,
Anton Ječminek,	Mihaila Lavriča,	A. Stacul,
Jeglič & Leskovic,	nasl. F. Grošelj,	M. E. Supan,
C. Karinger,	Alojzij Lenček,	Frane Terdina,
Mihail Kastner,	Ivan Perdan,	Uradniško kon-
J. Klauer,	Karol Planinšek,	sumno društvo,

Dobi se tudi v naslednjih krajih na Kranjskem:

V Postojni, Polhovem Gradcu, Borovnici, Velikih
Laščah, Kočevju, Krškem, Hribu Fr. Kovač, Idriji, Kranju,
Kostanjevič, Litiji, Mokronogu, Koprivniku, Mirni, na
Vrhniki, v Trzinu, v Radovljici, Ribnici, Radečah, Za-
gorju, Žužemberku, Kamniku, Dragi, Trebnjem, Črnomlju,
Bledi, Cirknici, Ložu, Kamniku, Vipavi. V Škofji Loki:
M. Zigon in E. Burdych. 202 15-6

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prezema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni
bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih
ozirati na domačo trdiko ter ne uvažujejo tujih trdk, dru-
štev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenjšo postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjam se priporoča 12 52-17

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

Pleskarski in lakirarski obrt

tvrdke

Josip Makovec v Ljubljani

na Bregu štev. 20

se priporoča prečast. duhovščini in slav. občinstvu v mestu in na deželi za vsa v
njegovo stroko vstevajoča se dela, osobito v prostoročno izvršeno imitacijo
vsakovrstnega lesovja. — Vsa naročila izvrši natančno z uporabo najboljšega
materijala ter jamči za dobro delo po možno nizki ceni. 390 52-29

Zajamčeno samočista

odlikovana z najvišjimi
odlikovanji

Tomaževa fosfatna moka

iz čeških in nemških tovarn za Tomaževo moko

je najboljše učinkujoče in najcenejše fosfornokislno gnojilo.

Da ima v sebi 15—17 odstotno citratno raztopljive fos-
forne kisline in 28—100 odstotkov fine moke, se jamči.

Za vse vrste zemljine prsti.

Za zboljšanje zemlje ravne na fosforni kislini, za vsa žita, oko-
palne in oljne rastline, za vinograde, hmeljne in zelenjavske nasade in posebno za
gnojenje travnikov.

Prekaša glede na poznejši vpliv vse superfosfate.

Jedva nedostajajoča množina citratno raztopljive fosforne kisline se povrne,
ceniki, strokovni spisi in druga pojasnila so na razpolago.

Vprašanja in naročila naj se pošiljajo 56 36-15

prodajališču fosfatne moke

čeških tovarn za Tomaževo moko v Pragi

Mariengasse 11.

Dunajska borza.

Dne 30. aprila.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 50 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 . 40 .
Avstrijska zlata renta 4%	122 . 55 .
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100 . 95 .
Ogerska zlata renta 4%	122 . 05 .
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 . 53 .
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	941 . — .
Kreditne delnice, 160 gld.	357 . 75 .
London vista	119 . 45 .
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 . 60 .
20 mark	11 . 72 1/2 .
20 frankov (napoleonidor)	9 . 52 .
Italijanski bankovci	45 . 10 .
C. kr. cekini	5 . 65 .

Dne 30. aprila.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	154 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	154 . 50 .
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	189 . 50 .
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 . 30 .
Tisne srečke 4%, 100 gld.	133 . — .
Dunavske vravnave srečke 5%	127 . — .
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	108 . — .
Posojilo goriškega mesta	112 . 50 .
4% kranjsko deželno posojilo	98 . 75 .
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 . 80 .
Prioritetne obveznice državne železnice	— . — .
južne železnice 3%	175 . 45 .
južne železnice 5%	127 . — .
dolenjskih železnic 4%	99 . 50 .

Kreditne srečke, 100 gld.	— gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	148 . — .
Avstrijskega rubežnega križa srečke, 10 gld.	19 . 75 .
Rudolfove srečke, 10 gld.	25 . — .
Salmove srečke, 40 gld.	69 . 75 .
St. Genois srečke, 40 gld.	73 . 50 .
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 . — .
Ljubljanske srečke	22 . 25 .
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	152 . 75 .
Akcije Ferdinandovesev. železn., 1000 gl. st. v.	3490 . — .
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	368 . — .
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	75 . 50 .
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	— . — .
Montanska družba avstr. plan.	84 . 75 .
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	155 . 25 .
Papirnih rubljev 100	126 . 75 .

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanje za zgube pri šrebanjih, pri izšrebanju
najmanjšega dobitka.

Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kurnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.